

بیدانیم

استاد گوهرشناسی: فرزاد زندی

گواهی آزمایشگاهی یا Certificate چیست؟ در مورد گواهی آزمایشگاهی یا شناسنامه گوهرسنگ‌ها چه می‌دانید؟ آیا هنگام خرید جواهر از فروشنده خود درخواست شناسنامه خواهید کرد؟ چگونه دریابیم که این سنگ، طبیعی، مصنوعی، یا بهسازی شده است؟ شناسنامه جواهر دارای چه خصوصیتی است؟ از کجا بدانیم گواهی آزمایشگاهی با سنگ همخوانی دارد؟ تنها یک گوهرشناس با مدارک عالی و تجربه فراوان با لابراتوار مجهز می‌تواند به پرسش‌های ما پاسخ درست دهد.

تفاوت گواهی آزمایشگاهی با فاکتور فروش

شناسنامه سنگ یا Certificate چیست؟

گاهی بعضی از جواهر فروشان که در این زمینه آگاهی کمتری دارند، فاکتور فروش خود را به عنوان شناسنامه یا گزارش آزمایشگاهی جواهر به مشتری ارائه می‌دهند. باید بدانیم فاکتور فروش که امروزه نسبت به فرم پیشین خود تغییر قابل توجهی کرده به طور غرض‌مند تصویر جواهر به همراه مشخصات جزئی در آن درج شده به هیچ عنوان شناسنامه جواهر یا گزارش آزمایشگاهی جواهر نیست.

یک گزارش آزمایشگاهی شامل مشخصاتی چون: رنگ (Color)، برش (Cut)، پاکی (Clarity)، وزن (Carat) و سایر مشخصات است که باید در مرکز آزمایشگاهی گوهرشناسی معتبر و دارای مجوز توسط افراد تحصیل کرده در این رشته صادر شود و این افراد نباید هیچ نوع منفعتی در خرید و فروش آن داشته باشند.

برای نمونه یک گوهرسنگ الماس یک قیراطی می‌تواند دارای مشخصات و شرایط متفاوتی باشد که آن با چشم غیرمسلح قابل شناسایی نیست که در ارزش‌گذاری جواهر تاثیرگذار است. دلیل آن را با یک نمونه بیان می‌کنیم: یک الماس یک قیراطی ممکن است از نظر رنگ، برش، درجه

ابداع روش‌های متفاوت در ساخت گوهرهای مصنوعی و بدلی و استفاده از شیوه‌های علمی در بهسازی گوهرها، شناسایی و تعیین هویت گوهرسنگ‌ها را بدون آشنایی به علم گوهرشناسی و وسایل تخصصی و لابراتواری به امری غیرممکن تبدیل کرده است.

گوهرشناسی علم شناسایی و درجه‌بندی گوهرهای قیمتی و نیمه‌قیمتی است که در ایران از سال ۱۳۸۳ با آغاز فعالیت لابراتوار تخصصی گوهرشناسی گوهر پارسیان معرفی شد. این لابراتوار با استفاده از تجهیزات به روز گوهرشناسی و استفاده از کارشناسان برجسته این رشته برای اولین بار اقدام به صدور گزارش آزمایشگاهی (شناسنامه) برای گوهرها و قطعات جواهر نموده است. گزارشی که بر اساس استانداردهای بین‌المللی صادر شده و اعتبار بین‌المللی دارد.

گوهرسنگ‌هایی که گواهی معتبر آزمایشگاهی دارند از لحاظ رنگ، تراش، پاکی و دیگر موارد مورد ارزیابی دقیق قرار گرفته و مشخصات آن نیز به طور دقیق در شناسنامه یا گواهی آزمایشگاهی درج می‌شود.

پاکی و وزن دارای شرایط متفاوتی باشد، برای غونه یک الماس یک قیراطی با درجه رنگ F و وضوح VVS1 و برش EX (عالی) مسلماً قیمت بالاتری نسبت به یک الماس با درجه رنگی I و پاکی SI1 برش Good دارد. این کم و زیاد شدن فاکتورهای درجه بندی در ارزش سنگ سهم بسزایی دارد، خرید گوهرسنگ ممکن است باعث ضرر و زیان بسیار زیاد برای خریدار شود.

تمامی موارد فوق در یک گزارش آزمایشگاهی معتبر درج شده که غونه آن را در تصویر خواهید دید.

تطبیق گزارش آزمایشگاهی با گوهر سنگ

تطبیق شناسنامه سنگ با گوهرسنگ خریداری شده بسیار مهم است. موارد بسیاری از گواهی آزمایشگاهی هایی با آرم شرکت های معتبر مانند GIA و HRD در کشور دیده شده که به هیچ عنوان با گوهرسنگ خریداری شده مطابقت نداشته است، این به اصطلاح شناسنامه ها توسط افراد سودجو در کشورهای دیگر، به افراد خریدار به عنوان شناسنامه جواهر خریداری شده، ارائه شده است.

برای جلوگیری از این گونه سودجویی ها بهتر است خریدار یا فروشنده سنگ، برای گوهرسنگ خود در داخل کشور گزارش آزمایشگاهی تهیه کنند. بدیهی است با تایید و صدور گواهی آزمایشگاهی توسط گوهرشناسان در داخل کشور، هم اعتماد مشتری جلب می شود و هم فروشنده با این کار مشخصات گوهرسنگی را که به فروش رسانده مورد تایید گوهرشناس قرار داده است، مسئولیت درست بودن مشخصه گوهرسنگ در گزارش آزمایشگاهی به عهده گوهرشناس و لابراتواری است که آن را صادر کرده است.

مراکز صدور گواهی آزمایشگاهی

چه مرجعی مجاز به صدور گواهی آزمایشگاهی است؟ باید بدانیم که فروشنده جواهر و حتی فردی که در این زمینه تحصیل کرده اجازه صدور گواهی آزمایشگاهی را ندارد و این گواهی تنها باید توسط گوهرشناس ماهر و در لابراتوار گوهرشناسی که دارای مجوز کار در این زمینه است، صادر شود. بدیهی است مسئولیت آن نیز با گوهرشناس و لابراتوار مربوطه است.

ملک اعتبار شناسنامه یا گواهی آزمایشگاهی

همانطور که یادآور شدیم، دریافت گواهی آزمایشگاهی با مشخصات و لوگو موسسات معتبری چون GIA و HRD ملاک معتبر بودن آن نیست زیرا ممکن است افرادی سودجو گواهی تقلبی و یا گواهی سنگ های غیر مرتبط را که از لحاظ ظاهری شبیه نوع سنگ شماسست، به اشتباه به شما ارائه دهند. مواردی از این قبیل در کشور بسیار دیده شده است. بایستی گواهی با سنگ مورد نظر بار دیگر بررسی شود.

لزوم کسب اطلاعات توسط فروشنده

یک فروشنده جواهر بایستی در زمینه مواردی که در گزارش آزمایشگاهی درج شده، اطلاعات کافی داشته باشد. دانستن این اطلاعات هم به خود فروشنده برای خرید گوهرسنگ و هم به ارائه اطلاعات موثق به خریدار کمک می کند. با گذشت زمان بیشتر کشورهای دنیا به این امر پی می برند که هرچه اطلاعات مشتری در مورد آنچه که خریداری می کند بیشتر باشد، هم مشتری و هم فروشنده سود بیشتری خواهند برد و رضایت دو طرفه حاصل خواهد شد.

زمانی که یک فروشنده کنجکاوی

مشتری خود را با پرسش برمی انگیزد، به نوعی اطلاعات او را در این زمینه افزایش می دهد. برای غونه هنگامی که مشتری خواستار یک انگشتر الماس یک قیراطی است و فروشنده از او پرسد: «یک الماس یک قیراطی ۵۰ میلیونی یا یک الماس یک قیراطی ۱۰۰ میلیونی؟ با این شیوه مشتری متوجه فاکتورهای ارزش گذاری سنگ خواهد شد. این کنجکاوی مشتری را برمی انگیزد تا تفاوت ها را درک کند.

اگر فروشنده یا مشتری این تفاوت ها را نشناسد و نتواند فاکتورهای رنگ و ناخالصی و ... را بشناسد، نمی تواند از طریق راپاپورت روی گوهرسنگ مورد نظر خود قیمت گذاری کند.

راپاپورت (ROP) چیست؟

راپاپورت لیست قیمتی غیر رسمی است که سه شنبه هر هفته منتشر می شود. هدف ارائه لیست، قیمت گذاری اولیه برای الماس بر اساس ۴ فاکتور اصلی است.

این ۴ فاکتور شامل رنگ، تراش، پاکی و وزن است. لیست راپاپورت باعث ایجاد استاندارد برای تعیین قیمت الماس در بازار بین المللی شده است. در این بازارها قیمت ها ثابت نیستند، بلکه بر اساس تعداد و حجم خرید تاجران و نحوه تسویه، قیمت ها تغییر می کنند. راپاپورت دارای اعتبار زیادی است.

مصرف کنندگان باید از این گزارش با احتیاط استفاده کنند. این قیمت ها به عنوان پایه ای برای استاندارد سازی و مذاکره بر قیمت های الماس در سراسر جهان استفاده می شود. بسیاری از قیمت های توافق شده در تجارت الماس با تخفیف بر اساس لیست قیمت Rapaport است.

این گزارش در قالب جدول، قیمت الماس بر اساس اندازه، رنگ و

اندازه: Measurement
 قیراط - وزن: Carat-weight
 درجه رنگ: Color Grade
 درجه پاکی: Clarity Grade
 درجه برش: Cut Grade
 صیقل: Polish
 تناسب: Symmetry
 فلورسنس: Fluorescence
 ویژگی‌های وضوح:

Clarity characteristics

در بعضی از این شناسنامه‌ها در صفحه روبرو تصویری از تناسب الماس و ستونی هم مقیاس درجه بندی الماس نوشته شده که می‌توان به وسیله آن سنگ را با درجه بالاتر یا پایین تر مقایسه کرد.

نکته:

ممکن است موارد بالا در شناسنامه‌ها متفاوت باشد با این حال ۴ فاکتور اساسی یا 4cs (رنگ، برش، پاکی، وزن) در کیفیت یک سنگ در همه شناسنامه‌ها بدون استثنا باید ذکر شود. همچنین در صورت سفارش می‌توان پلات (غودار ترسیمی ناخالصی‌های الماس) را نیز درخواست کرد.

مشخصات گزارش آزمایشگاهی
 یک گزارش آزمایشگاهی یا شناسنامه برای سنگ رنگی شامل موارد زیر باشد:

آرم و لوگو موسسه آزمایشگاهی

تاریخ: Deat

شماره گزارش: Report Number

وزن: Weight

اندازه: measurement

شکل: Shape

نوع برش: Cutting style

شفافیت: Transparency

رنگ: Color

پدیده: Phenomenon

نتیجه: conclusion

گونه‌ها: species

توضیح: comments

یک گزارش آزمایشگاهی برای الماس

آرم و لوگو موسسه آزمایشگاهی

تاریخ: Deat

شماره گزارش: Report Number

شکل و نوع برش: shape and cutting style

وضوح آنها صادر می‌شود. این گزارش قیمت الماس‌های فردی و نه الماس‌های فروخته شده را به صورت عمده عرضه می‌کند.

هر لیست قیمت دارای چهار شبکه جداگانه است که هر کدام حاوی اطلاعات برای اندازه‌های مختلف برای الماس است. هر شبکه دارای گزینه‌های وضوح در خط افقی و گزینه‌های رنگ در خط عمودی است. به منظور محاسبه قیمت الماس با توجه به لیست قیمت Rapaport، شما باید اندازه، رنگ و وضوح الماس را بدانید. قیمت ذکر شده بر اساس این اطلاعات در صدها دلار در هر قیراط است.

لزوم وجود لایبراتور در ترمینال‌های هوایی و زمینی

مرزهای هوایی و زمینی و دریایی ما هیچ اطلاعاتی در مورد سنگ‌های قیمتی به صورت علمی ندارند و دارای لایبراتور گهرشناسی نیستند. وجود این لایبراتورها سبب می‌شود از واردات گهرسنگ‌هایی با شناسنامه جعلی خوداری شود همچنین می‌توان برای صادرات گهرسنگ‌های ایران با شناسنامه معتبر، قابلیت‌های کشورمان را به سایر کشورها نشان دهیم. ایجاد این گونه لایبراتورها برای جذب کار دانشجویان و دانش‌آموختگان این رشته، پتانسیل بالایی از لحاظ اقتصادی و ایجاد شغل ایجاد خواهد کرد.